

DATUM
2014-03-26
ERT DATUM
2013-12-18

DIARIENR
2013/275-4
ER BETECKNING
A2013/3986/A

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Pensionärers och förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2013:64)

Statskontoret instämmer i de övergripande förslagen som kommittén lämnar i delbetänkandet. Som kommittén skriver kan särskilt den grupp som kombinerar arbete och pension komma att bli större framöver. Förslagen som syftar till att förenkla för denna grupp kan därmed komma att utgöra en viktig del i det långsiktiga arbetet med att få fler att arbeta längre. Förslagen om att lagstifta om förtroendevaldas ställning i arbetslöshetsförsäkringen är viktiga, inte minst för att det ökar förutsättningarna för likabehandling i arbetslöshetsförsäkringen.

Delbetänkandet innehåller en rad förslag på förändringar av arbetslöshetsförsäkringen. Statskontoret har begränsat sitt yttrande till att kommentera de övergripande frågorna och tar inte ställning till kommitténs olika förslag i detalj, såsom till exempel förslaget om att ålderspension ska samordnas på samma sätt som tjänstepension i arbetslöshetsförsäkringen.

Pensionärers ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen

Statskontoret delar kommitténs syn att ett flexibelt pensionssystem bör följas av en mer flexibel samordning med arbetslöshetsförsäkringen och pensioner. Samhällets mål om att få fler att arbeta längre behöver sannolikt följas av anpassningar inom många olika områden. Bland annat bör trygghetssystemen utformas så att de skapar incitament och förenklar för dem som vill och kan arbeta.

I denna del av betänkandet vill vi endast påpeka att beräkningen av vissa kostnader riskerar att leda fel. Enligt kommittén är det omkring 1 000 personer som skulle påverkas av förslagen i dag. I kostnadsberäkningen utgår kommittén från antagandet att arbetslöshetens längd och den genomsnittliga inkomsten är lika för denna grupp som för övriga arbetslösa och att utgifterna för försäkringen skulle öka med cirka 7 miljoner kronor. Vi menar att kostnadsökningen sannolikt är en uppskattning i underkant eftersom den äldre delen av arbetskraften generellt både har större inkomster och ofta är arbetslösa under längre perioder än arbetskraften i stort. Vi konstaterar också att delbetänkandet saknar förslag på finansiering av de ökade utgifterna.

Samtidigt är det viktigt att påpeka att förslagen bör ses som en del av många åtgärder som kan ha betydelse för att få fler att arbeta längre. De samhällsliga vinsterna med en sådan utveckling skulle sannolikt vida överstiga kostnaderna för förslagen i delbetänkandet.

Förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen

Som kommittén skriver i delbetänkandet är det en viktig del i ett demokratiskt samhälle att medborgarna har möjlighet att engagera sig politiskt och åta sig förtroendeuppdrag av olika slag. För vissa förtroendevalda ger lagstiftningen rätt till ledighet från anställningen för att utföra uppdraget. Utöver att skapa förutsättningar för att medborgarna ska kunna engagera sig är det också viktigt att de som väljer att åta sig uppdrag inte får en försämrad situation vid till exempel arbetslöshet. Det är också viktigt att det går att förutse eventuella konsekvenser av att åta sig ett uppdrag.

Statskontoret saknar dock en närmare belysning av den grupp som har haft ett förtroendeuppdrag som inte berättigar till ledighet från en anställning och som riskerar att bli utan arbetslöshetsersättning om förslagen antas. I övrigt delar Statskontoret kommitténs syn på att förtroendevaldas rätt till ersättning bör förtydligas i lag.

I Statskontorets remissvar till betänkandet *Större ekonomisk trygghet för förtroendevalda* (2011:54) påpekade vi att den kartläggning som låg till grund för beräkningarna och som använts även inför detta delbetänkande, var bristfällig eftersom svarsfrekvensen var relativt låg. Många arbetslöshetskassor uppgav att de inte kunde besvara frågan om hur många ersättningssökande med förtroendeuppdrag som de hade handlagt under en given tidsperiod. Endast 10 av 32 arbetslöshetskassor besvarade frågan och de som lämnade svar uppgav i flera fall att det rörde sig om uppskattningar. Att kommittén inte har haft tillgång till ett bättre underlag, bland annat om hur många som skulle omfattas av förslagen respektive inte skulle vara berättigade till ersättning, försämrar möjligheten att bedöma konsekvenserna av och kostnaderna för förslagen.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Anna Pauloff och utredare Lisa Widén, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

LisaWidén